

Rik Coolsaet
Bibliografie/Bibliographie
Buitenlandse politiek in België/Politique étrangère en Belgique
1997-2004

1. Bronnenpublicaties
Sources éditées

- Gotovitch, J.**, *Belgische diplomatieke stukken 1941-1960*. Deel 1: De Belgische regering te London, 1941-1944 (*Documents diplomatiques belges 1941-1960*. Tome 1: Le gouvernement belge de Londres 1941-1944). Brussel, Koninklijke Academie van België, 1998, 496 pp.
- De Vos, L.**, e.a., *Belgische diplomatieke stukken 1941-1960*. Deel 2: Defensie. (*Documents diplomatiques belges 1941-1960*. Tome 2: Défense). Brussel, Koninklijke Academie van België, 1998, 583 pp.
- De Pauw, F.**, e.a., *Belgische diplomatieke stukken 1941-1960*. Deel 3: Benelux (*Documents diplomatiques belges 1941-1960*. Tome 3: Benelux). Brussel, Koninklijke Academie van België, 2001, 1003 pp.
- Kurgan-Van Hentenryk, G.**, *Belgische diplomatieke stukken 1941-1960*. Deel 4: Europa: economische aspecten (*Documents diplomatiques belges 1941-1960*. Tome 4: Europe: aspects économiques). Brussel, Koninklijke Academie van België, 2001, 447 pp.
- De Visscher, P., Lejeune, Y.**, *Belgische diplomatieke stukken 1941-1960*. Deel 7: Conflicten en crisissen (*Documents diplomatiques belges 1941-1960*. Tome 7: Conflits et crises). Brussel, Koninklijke Vlaamse Academie van België, 2004, 485 pp.
- Vanderlinden, J.**, *Belgische diplomatieke stukken 1941-1960*. Deel 8: Overzeese gebieden (*Documents diplomatiques belges 1941-1960*. Tome 8: Territoires d'Outre-mer). Brussel: Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten, 2004, 533 pp.

1.1. Repertoria en bibliografische instrumenten
Répertoires et instruments bibliographiques

- ‘Bibliografie betreffende België en de Tweede Wereldoorlog’, in: *SOMA Berichtenblad*. Bijzonder nummer, zomer 2000 (bibliografie 1997-1999), 89 pp.; bijlage bij nr. 36 (bibliografie 2000), 31 pp.
- Coolsaet, R.**, *Bibliografie buitenlands beleid in België/Bibliographie politique étrangère en Belgique*. Gent, Demokritos, 2002:1, 15 pp. [geactualiseerde versie/version actualisée: www.psw.rug.ac.be/polwet/nl/onderzoek]
- Coolsaet, R.**, ‘Mining for sources on diplomacy. Belgium’. Elektronisch beschikbaar op: www.le.ac.uk/csd/dsp/resources/sources-belgium.html, 1999
- Grosbois, T.**, ‘Les papiers Paul-Henri Spaak déposés à la Fondation Paul-Henri Spaak et aux Archives et Musée de la Littérature à Bruxelles’, in: *Revue européenne d’Histoire (European Review of History)*, 2002, IX, pp. 303-327

2. Officiële publicaties
Publications officielles

Zie/Voir: 7.1, 7.2, 7.3, 7.4

3. Biografieën, mémoires, getuigenissen

Biographies, mémoires, souvenirs

- Braeckman, C.**, *Lumumba. Un crime d'Etat*. Bruxelles, Alen, 2002, ?? pp.
- Crombois, J.-F.**, *Camille Gutt 1940-1945. Les finances et la guerre*. Gerpinnes/Brussel, Quorum-Ceges, 2000, 536 pp.
- Defrance, O.**, **Léopold I et le clan Cobourg**. Bruxelles, Racine, 2004, 371 pp.
- Dehennin, M.**, *Dans les coulisses d'une ambassade*. Brussel, Racine, 1997, 179 pp.
- Dujardin, V.**, *Pierre Harmel*. Bruxelles, Le Cri, 2004, 823 pp.
- Dujardin, V.**, **Dumoulin, M.**, *Paul van Zeeland. 1893-1973*. Brussel, Racine, 1997, 283 pp.
- Dumoulin, M.**, *Spaak*. Brussel, Racine, 1999, 743 pp.
- Hollants Van Loocke, J.**, *Vogelvrij. Herinneringen van een diplomaat*. Leuven, Van Halewyck, 1999, 335 pp. (Traduit en français: *De la colonie à la diplomatie. Une carrière en toutes latitudes*. Paris, L'Harmattan, 1999, 303 pp.)
- Marchal, L.**, *Rwanda: la descente aux enfers*. Bruxelles, Labor, 2001, 250 pp. [In het Nederlands vertaald als: *Aan de poorten van de Rwandese hel*. Leuven, Van Halewyck, 2001, 300 pp.)
- Michel, L.**, *L'axe du bien*. Bruxelles, Luc Pire, 2003, 278 pp. (in het Nederlands vertaald als: *As van het Goede*. Antwerpen, Houtekiet, 2003, 198 pp.)
- Michel, L.**, *Horizons. L'axe du bien (2ième édition, revue et augmentée)*. Bruxelles, Luc Pire, 2004, 262 pp
- Nothomb, P.**, **Mersch, J.-M.**, *Intolérance zéro : 42 ans de diplomatie*. Bruxelles, Racine, 352 pp.
- Rothschild, R.**, *Un Phénix nommé Europe. Mémoires 1945-1995*. Brussel, Racine, 1997, 363 pp.
- Tindemans, L.**, *De mémoires*. Tielt, Lannoo, 2002, 608 pp.
- Van Miert, K.**, *Mijn jaren in Europa. Herinneringen van een eurocommissaris*. Tielt, Lannoo, 2000, 342 pp.
- Van de Voorde, A.**, *Mark Eyskens. Een biografie*. Tielt, Lannoo, 2003, 444 pp.

4. Overzichtswerken Travaux généraux

- Brion, R.**, **Moreau, J.-L.**, *La Société Générale de Belgique 1822-1997*. Antwerpen, Mercatorfonds, 1998, 514 pp.
- Coolsaet, R.**, *België en zijn buitenlandse politiek 1830-1990*. Leuven, Van Halewyck, 1998, 670 pp.
- Coolsaet, R.**, *België en zijn buitenlandse politiek 1830-2000*. Derde, volledig herziene editie. Leuven, Van Halewyck, 2001, 725 pp. (Traduit en français: *La politique extérieure de la Belgique. Au coeur de l'Europe, le poids d'une petite puissance*. Bruxelles, De Boeck Université (Pol-His), 2002, 391 pp.)
- Delcorde, R.**, **Roosens, C.**, **de Wilde d'Estmael, T.**, *La carrière diplomatique en Belgique*. Louvain-la-Neuve, UCL, Cecri, 2003, 128 pp.
- Demoulin, B.**, **Kupper, J.-L.** (dir.), *Histoire de la Wallonie. De la préhistoire au XXIe siècle*. Toulouse, Privat, 2004, 384 pp.
- Roosens, C.**, 'De aanwerving van diplomaten in België. Van een besloten naar een toegankelijke carrière, 1830-1980', in: Van Kemseke, P. (red.), *Diplomatieke cultuur*. Leuven, Universitaire Pers, 2000, pp. 205-222
- Roosens, C.**, **Rosoux, V.**, **de Wilde d'Estmael, T.**, *La politique étrangère. Le modèle classique à l'épreuve*. Bruxelles, PIE-Peter Lang, 2004, 454 pp.
- Van der Wee, H.** (red.), *De Generale Bank 1822-1997*. Tielt, Lannoo, 1997, 735 pp.

5. Buitenlands beleid vóór 1945 Politique étrangère avant 1945

5.1. Algemeen Généralités

- Jours de Guerre. Jours de Londres.* Brussel, Dexia, 2000, 407 pp.
- Caestecker, F.J.,** *Alien policy in Belgium, 1840-1940. The creation of guest workers, refugees and illegal aliens.* Oxford/New York, Barghahn Books, 2000
- De Waele, M.**, ‘Nous demandons le silence à ce sujet. Het beeld van de Vlaamse Beweging en het activisme in de officiële Belgische contacten met het buitenland tijdens de Eerste Wereldoorlog’, in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo.* Gent, Academia Press, 1999, pp. 591-606
- De Waele, M.**, ‘De geest van Münster. De botsende economische en commerciële belangen van België en Nederland en de invloed op de wederzijdse beeldvorming (1830-1940)’, in: *Bijdragen en Mededelingen betreffende de geschiedenis van Nederland*, 2000, CXV, 1, pp. 33-59
- Lambrechts, E.**, ‘De rol van Joseph de Hemptinne in de ‘Zwarte Internationale’ (1870-1871)’, in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo.* Gent, Academia Press, 1999, pp. 1083-1102
- Rochtus, D.**, ‘Das Ende des Vereinigten Königreichs der Niederlande (1815-1830) als Anfang des grossniederländischen Traumes in Flandern’, in: Roesler, J. u.a., *Vereinigungen und Wiedervereinigungen in der modernen europäischen Geschichte.* Berlin, Helle Panke, 2001, pp. 31-37
- Truffaut, F.C.**, *Sauver l'or belge. La mission du capitaine Georges Truffaut en Afrique occidentale (août-septembre 1940).* Tubize, Gamma Press, 1997, 255 pp.
- Van Eenoo, R.**, ‘Diplomatieke cultuur tijdens het interbellum. Een peiling’, in: Van Kemseke, P. (red.), *Diplomatieke cultuur.* Leuven, Universitaire Pers, 2000, pp. 173-184
- Viaene, V.**, ‘Leopold I, de Belgische diplomatie en de cultuur van het Europees Concert, 1831-1865’, in: Van Kemseke, P. (red.), *Diplomatieke cultuur.* Leuven, Universitaire Pers, 2000, pp. 125-140

5.2. Defensie- en veiligheidspolitiek Politique de défense et de sécurité

- Tracés d'une vie. Henri La Fontaine, un Prix Nobel de la Paix, 1854-1943.* Mons, Editions, Mundaneum, 2002, 120 pp.
- Chaix, B.**, *En mai 1940, fallait-il entrer en Belgique ? Décisions stratégiques et plans opérationnels de la campagne en France.* Paris, Economica, 2000, 349 pp.
- Colignon, A.**, ‘Pacifisme et Mouvement wallon, ou l'impossible rencontre’, in: *Le Pacifisme est-il une valeur universelle ?* Actes du Colloque des 25 et 26 novembre 1999. Mons, Editions Mundaneum, 2001, pp. 89-100
- Colignon, A.**, ‘Belgium : fragile neutrality, solid neutralism’, in: WYLIE, N. (eds), *European neutrals and non-belligerents during the Second World War.* Cambridge, Cambridge University Press, 2002, pp. 97-117
- Conway, M., Gotovitch, J.** (red.), *Europe in exile. European exile communities in Britain 1940-1945.* New York/Oxford, Berghahn Books, 2001, 281 pp.
- Coolsaet, R.**, ‘La Belgique et la Première Conférence de la Paix de La Haye (1899)’, in: Kalshoven, F. (red.), *The Centennial of the First International Peace Conference.* Den Haag, Kluwer Law International, 2000 [cd-rom]
- De Vos, L.**, *La Belgique et la seconde guerre mondiale.* Bruxelles, Racine, 2004, 355 pp.
- Janssens, G.**, ‘Van ongebondenheid naar neutraliteit. De koning en de buitenlandse politiek’, in: Van den Wijngaert, M., e.a., *Een koningsdrama. De biografie van Leopold III.* Antwerpen, Manteau, 2001, pp. 64-94 (‘De l'indépendance à la neutralité. Le roi Léopold III et la politique extérieure de la Belgique’, in: Dumoulin, M., e.a., *Léopold III. Questions à l'histoire.* Bruxelles, Complexe, 2001, pp. 79-102)
- Lecocq, S., Lefebvre, D.**, ‘Henri La Fontaine messager de la Paix’, in: *Le Pacifisme est-il une valeur universelle ?* Actes du Colloque des 25 et 26 novembre 1999. Mons, Editions Mundaneum, 2001, pp. 111-114
- Palo, M.F.**, ‘The question of neutrality and Belgium's security dilemma during the first world war’, in: *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis (Revue belge d'histoire contemporaine)*, XXXI, 2000, 1-2, pp. 227-304

- Pierret, Th.**, ‘Les Belges d’Egypte pendant la Seconde Guerre Mondiale. Une communauté isolée face aux ‘deux politiques belges de 1940’, in: *Bijdragen tot de Eigentijdse Geschiedenis (Cahiers d’Histoire du Temps Présent)*, maart 2003, 11, pp. 119-160
- Vaesen, J.**, ‘De Belgische militaire politiek en de economische crisis, 1930-1936’, in: Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis, *Bijdragen* 36, 2003, 273 pp.
- Van Neygen, E.**, ‘Mouvement flamand et pacifisme’, in: *Le Pacifisme est-il une valeur universelle ? Actes du Colloque des 25 et 26 novembre 1999*. Mons, Editions Mundaneum, 2001, pp. 101-110
- Van Ypersele, L.**, Belgien und die Ruhrbesetzung: Wagnisse und Erwartungen’, in: Gerd Krumeich, G., Schröder, J. (Hg.), *Der Schatten des Weltkriegs. Die Ruhrbesetzung 1923* Düsseldorf, Klartext, 2004, pp. 99-118
- Zuckerman, L.**, *The rape of Belgium*. New York University Press, 2004, 352 pp. (in het Nederlands vertaald als: *De verkrachting van België. Het verzwegen verhaal over de eerste wereldoorlog*. Antwerpen/Utrecht, Manteau/Het Spectrum, 2004, 350 pp.)

5.3. Europese politiek Politique européenne

- Bussière, E.**, ‘La place de la Belgique dans les projets français d’organisation économique de l’Europe entre 1919 et 1945’, in: *La Vie Wallonne*, LXXI, 1997, pp. 69-91
- Duchenne, G.**, *Visions et projets belges pour l’Europe. De la Belle Epoque aux Traités de Rome (1900-1957)*. Bruxelles, PIE/Peter Lang, Euroclio 22, 2001, 302 pp.
- Dumoulin, M.**, ‘La Belgique et le Plan Briand: l’annonce de réformes de structures au plan européen’, in: Fleury, A., Jílik, L., *Le Plan Briand d’Union fédérale européenne*. Actes du colloque international tenu à Genève du 19 au 21 septembre 1991. Bern, Peter Lang, 1998, pp. 93-102
- Grosbois, T.**, ‘Le Centre belge d’études et de documentation face à l’après-guerre en Europe (1941-1944), in: Bossuat, G., *Inventer l’Europe. Histoire nouvelle des groupes d’influence et des acteurs de l’unité européenne*. Bruxelles, PIE/Peter Lang, Euroclio 27, 2003, pp. 197-222

5.4. Kolonialisme/imperialisme/economische expansie Colonialisme/impérialisme/expansion économique

- Belgium in the Ottoman Capital. From the early steps to ‘la Belle Epoque’*. Istanbul, Consulaat-Generaal van België, 2000, 95 pp.
- Ascherson, N.**, *De Koning NV. De biografie van Leopold II*. Antwerpen, Manteau, 2002, 320 pp.
- Catherine, L.**, *Bouwen met zwart geld. De groothedswaanzin van Leopold II*. Antwerpen, Houtekiet, 2002, 176 pp.
- Clément, J., Lambrihs, A., Lenain, M.**, *La colonisation belge: une grande aventure*. Bruxelles, Blanchart & Cie, 2004, 512 pp.
- Delpierre, G.**, ‘Tabora 1916: de la symbolique d’une victoire’, in: *Revue belge d’histoire contemporaine/Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, XXXII, 2002, 3-4, pp. 351-381
- Feys, T.**, ‘Radeloosheid in crisistijd: pogingen van de Belgische autoriteiten om een deel van de arme bevolking naar de Verenigde Staten te sturen’, in: *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis (Revue belge d’histoire contemporaine)*, XXXIV, 2004, 2, pp. 195-230
- Gahama, J.**, *Le Burundi sous administration belge*. Paris, Karthala, 2001, 467 pp.
- Hochschild, A.**, *King Leopold’s Ghost. A Story of Greed, Terror and Heroism in Colonial Africa*. Boston, Houghton-Mifflin, 1998, 336 pp. (In het Nederlands vertaald als: *De geest van Leopold II en de plundering van de Congo*. Amsterdam, Meulenhoff, 1998, 359 pp. Traduit en français: *Les fantômes du roi Léopold. Un holocauste oublié*. Paris, Belfond, 1998, 444 pp.)
- Jeurissen, L.**, ‘Les ambitions du colonialisme belge pour la ‘race mulâtre’ (1918-1940)’, in: *Revue belge d’histoire contemporaine/Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, XXXII, 2002, 3-4, pp. 497-535
- Kindt, A.**, ‘Rwagasore, Uprona en de dekolonialisatie van Burundi (1958-1962)’, in: *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis/Revue belge d’histoire contemporaine*, XXXII, 2002, 3-4, pp. 419-457

- Kupferschmidt, U. M.,** *Henri Naus Bey: Retrieving the biography of a Belgian industrialist in Egypt.* Brussel, Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen, Brussel, 1992, 155 pp.
- Lafontaine, M.,** *L'enfer belge de Santo Tomas. Le rêve colonial brisé de Léopold Ier.* Ottignies, Quorum, 1998, 218 pp.
- Laureys, E.,** *Belgen in Perzië 1915-1941. Verwezenlijkingen, verhoudingen en attitudes.* Leuven, Peeters, 1996, 337 pp.
- Léopold de Belgique,** *Voyage à Constantinople.* Brussel, Complexe, 1997, 174 pp.
- Marchal, J.,** *Travail forcé pour le cuivre et pour l'or.* Histoire du Congo, tome 1. Borgloon, Paula Bellings, 1999, 510 pp.
- Marchal, J.,** *Travail forcé pour le rail.* Histoire du Congo, tome 2. Borgloon, Paula Bellings, 2000, 338 pp.
- Marechal, Ph.,** ‘De handelsactiviteiten van Isidore Tobbac te Stanley Falls op de vooravond van het conflict tussen de Onafhankelijke Congostaat en de Afro-Arabieren om het bezit van oostelijk Congo (1889-1892), in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo.* Gent, Academia Press, 1999, pp. 311-324
- Neckebruck, V.,** ‘How the Congo was converted. Belgian missionary work in Central Africa’, in: *The Low Countries. Art and Society in Flanders. A Yearbook.* Stichting Ons Erfdeel, 2002, nr. 10, pp. 105-111
- Noterman, J.,** *Congo belge. L'empire de l'Afrique. Souvenirs du XXe siècle.* Bruxelles, Arobase, 2004, 134 pp.
- Peeters, W., Wilson, J.,** *L'industrie belge dans la Russie des Tsars. Belgische ondernemers in het Rusland van de tsaren.* Brussel, Editions du Perron, 1999, 199 pp.
- Resseler, W., Suykerbuyk, B.,** *Dynamiet voor de sultan. Carolus Edward Joris in Konstantinopel.* Antwerpen, b+b, 1997, 194 pp.
- Van den Bossche, S.,** *Een kortstondige kolonie. Santo-Tomas de Guatemala (1843-1854).* Tielt, Lannoo, 1997, 236 pp.
- Vanhee, H., Castryck, G.,** ‘Belgische historiografie en verbeelding over het koloniale verleden’, in: *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis/Revue belge d'histoire contemporaine*, XXXII, 2002, 3-4, pp. 305-320
- Vangroenweghe, D.,** ‘Casement's Congo Diary, one of the so-called ‘Back Diaries’ was not a forgery’, in: *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis/Revue belge d'histoire contemporaine*, XXXII, 2002, 3-4, pp. 321-350
- Vellut, J.-L.,** *Itinéraires croisés de la modernité Congo belge (1920-1950).* Tervuren/Paris, Cedaf/Harmattan, 2001, 295 pp.
- Vijgen, I.,** ‘Koloniale zaken op de agenda van de Volkenbond: nieuwe regels voor hetzelfde spel ? De ervaringen van Pierre Orts in Genève’, in: Van Kemseke, P. (red.), *Diplomatieke cultuur.* Leuven, Universitaire Pers, 2000, pp. 185-202
- Vijgen, I.,** ‘Naar een groter Belgisch-Congo ? De onderhandelingen over de toekomst van Duits Oost-Afrika op de Parijse vredesconferentie, januari-juni 1919’, in: *Handelingen van de Koninklijke Zuid-Nederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis*, LV, 2001, pp. 269-286
- Vijgen, I.,** ‘Tussen mandaat en kolonie. Het bestuur van België over Ruanda-Urundi in opdracht van de Volkenbond (1916-1919-1932)’, in: *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis (Revue belge d'histoire contemporaine)*, XXXIV, 2004, 1, pp. 178-189
- Wynants, M.,** *Van hertogen en Kongolezen: Tervuren en de Koloniale Tentoonstelling 1897.* Tervuren, Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, 1997

5.5. Bilaterale relaties Relations bilatérales

- Allen, R.W.,** *Churchill's Guests. Britain and the Belgian Exiles during World War II.* Westport, Connecticut/London, Praeger, Contributions to the Study of World History, N° 104, 2003, 212 pp.

- Amara, M.**, ‘La propagande belge et l’image de la Belgique aux Etats-Unis durant la Première Guerre mondiale’, in: *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis (Revue belge d’histoire contemporaine)*, XXXI, 2000, 1-2, pp. 173-228
- Deloge, P.**, ‘Petits pays et grandes puissances en Europe. Le cas belgo-britannique, 1830-1950’, in: *European Review of History*, 2003, Vol. 10, 1, pp. 35-58
- De Volder, J.**, ‘Une fille prodigue de l’Eglise ? Belgique et Saint-Siège au XXe siècle’, in: **Carrère d’Encausse, H., Levillain, P.** (dir.), *Actes du colloque Nations et Saint-Siège au XXe siècle*. Paris, Fayard, 2003, pp. 197-214
- Devolder, K.**, ‘De Belgisch-Duitse betrekkingen in de periode van de Belgische onafhankelijkheidspolitiek (1936-1940)’, in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 257-268
- De Waele, M.**, ‘België en Nederland tussen de twee wereldoorlogen’, in: *Bijdragen tot de Eigentijdse Geschiedenis (Cahiers d’Histoire du Temps Présent)*, 1996, 1, pp. 193-212
- De Waele, M.**, ‘De strijd om de citadel. Frankrijk en de vernederlandsing van de Gentse universiteit’, in: *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis (Revue belge d’histoire contemporaine)*, XXXII, 2002, 1-2, pp. 153-193
- Grosbois, T.**, ‘Les relations diplomatiques du gouvernement belge de Londres avec la France Libre et l’Union soviétique 1940-1944’, in: *Annales de l’Institut d’Etudes européennes de l’UCL*, Bruxelles, 2001, pp. 143-199
- Id.**, ‘Les relations diplomatiques entre le gouvernement belge de Londres et les Etats-Unis (1940-1944)’, in: *Guerres mondiales et Conflits Contemporains*, 2001, LI, 202/203, pp. 167-187
- Haag, H.**, ‘Paix séparée ? Paix générale ? Paix dictée ? Allemagne et Belgique de mai 1916 à juillet 1917’, in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 303-310
- Hasquin, H.**, Les séparatistes wallons et le gouvernement de Vichy (1940-1943). Bruxelles, Académie Royale de Belgique, Classe des Lettres, XXIX, 2004, 196 pp.
- Ignatova, D.**, *Relations entre la Bulgarie et la Belgique fin du XIXe et début du XXe siècle. De relaties tussen Bulgarije en België eind XIXe-begin XXe eeuw*. S.I., 2002, 40 pp.
- Kartheuser, B.**, *Die 30er Jahre in Eupen-Malmedy. Einblick in das Netzwerk der reichsdeutschen Subversion*. Brussel, Standaard Boekhandel, 2002. (In het Nederlands vertaald als: *De jaren dertig in Eupen-Malmedy. Een blik op het netwerk van de Groot-Duitse subversie*. Neundorf/Brussel, Edition Krautgarten Orte/SOMA, 180 pp.)
- Musschoot, D.**, *Wij gaan naar Amerika. Vlaamse landverhuizers naar de Nieuwe Wereld 1850-1930*. Tielt, Lannoo, 2002, 248 pp.
- Pierret, T.**, ‘Les Belges d’Egypte pendant la Seconde Guerre mondiale. Une communauté isolée face aux ‘deux politiques de 1940’’, in: *Cahiers d’Histoire du Temps Présent (Bijdragen tot de Eigentijdse Geschiedenis)*, 2003, 11, pp. 119-160
- Qaughebeur, M., Savy, N.**, *France-Belgique 1848-1914. Affinités, ambiguïtés*. Actes du colloque des 7, 8 et 9 mai 1996. Brussel, Labor, 1997, 531 pp.
- Seberechts, F.**, ‘De invloed van het bezoek van Hjalmar Schacht aan België (april 1937) op de relaties tussen de haven van Antwerpen en Duitsland’, in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 325-332
- Seberechts, F.**, *Tussen Schelde en Wolchow. Vlaanderen en het Oostfront*. Roeselare, Globe, 2002, 199 pp.
- Styk, M.B.**, *Belgia w relacjach Polaków. Antologia (XVI-XX w.)*. Lublin, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, 322 pp.
- Viaene, V.**, *Belgium and the Holy See from Gregory XVI to Pius IX (1831-1859). Catholic revival, society and politics in 19th-century Europe*. Leuven, KADOC, 2001, 648 pp.

5.6. Buitenlandse economische betrekkingen Relations économiques extérieures

- Depoortere, R.**, *La question des réparations allemandes dans la politique étrangère de la Belgique après la première guerre mondiale 1919-1925*. Bruxelles, Académie Royale de Belgique, Classe des Lettres, Coll. in-8°, XVII, 1997, 440 pp.
- Devos, G.**, ‘De oudste scheepsmakelaarsfirma’s in Antwerpen (1811-1867). Een bescheiden bijdrage tot de maritieme wereld’, in: Parmentier, J., Spanoghe, S., *Orbis in Orbem. Liber amicorum John Everaert*. Gent, Academia Press, 2001, pp. 187-196
- Segers, Y.**, ‘Op zoek naar afzetmarkten. De uitbouw van een Belgische koopvaardijvloot, 1830-1870’, in: Parmentier, J., Spanoghe, S., *Orbis in Orbem. Liber amicorum John Everaert*. Gent, Academia Press, 2001, pp. 401-429
- Van de Velde, K.**, ‘De Staat en de organisatorische uitbouw van de Belgische buitenlandse handel, 1916-1926’, in: *Belgisch Tijdschrift voor Filologie en Geschiedenis*, 2003, t. 81, pp. 1167-1229
- Vervoort, R.**, *De Red Star Line*. Antwerpen, Pandora, 2000, 142 pp.
- Vrints, A.**, ‘De Klippen des Nationalismus. De Eerste Wereldoorlog en de ondergang van de Duitse kolonie in Antwerpen’, in: *Bijdragen tot de Eigentijdse Geschiedenis (Cahiers d’Histoire du Temps Présent)*, 2002, 10, pp. 7-41

6. Buitenlands beleid 1945-1989 Politique étrangère 1945-1989

6.1. Algemeen Généralités

Fernand Dehousse (1906-1976). Un combat pour les droits de l’homme. Genève, UNO, 1999 (video nr. GV.F.99.0.8)

Van den Wijngaert, M., Beullens, L. (red.), *Oost West West Best. België onder de Koude Oorlog*. Tielt, Lannoo, 1997, 286 pp.

6.2. Defensie- en veiligheidspolitiek Politique de défense et de sécurité

Deloge, P., ‘Belgium, the Benelux countries, the German question and the Geneva summit’, in: *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis (Revue belge d’histoire contemporaine)*, XXVII, 1997, 1-2, pp. 187-210

Deloge, P., ‘Economie et sécurité extérieure. L’implication britannique dans l’armée belge au lendemain de la Seconde Guerre mondiale’, in: *Bijdragen tot de Eigentijdse Geschiedenis (Cahiers d’Histoire du Temps Présent)*, 7, mei 2000, pp. 239-263

Deloge, P., *Une coopération difficile: Belgique et Grande-Bretagne en quête de sécurité à l’aube de la guerre froide*. Bruxelles, Musée Royal de l’armée, Centre d’histoire militaire, 2000, 34, 395 pp.

Gunst, P., Philips, A., Verhaegen, B., *Operatie in Korea*. Tielt, Lannoo, 1999, 238 pp.

Mathieu, R., *Politique de défense Benelux*. Centre d’Etudes de Défense/Defensiestudiecentrum, Veiligheid en Strategie/Sécurité et Stratégie, nr. 73, juillet 2002, 158 pp.

Vanden Berghe, Y., ‘De reacties van de Belgische ambassadeurs in Boedapest op de sovjetbedreiging (1947-1958)’, in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 333-346

6.3. Europese integratie Construction européenne

Bepoix, J.-E., ‘La formation de l’idée européenne chez Paul-Henri Spaak’, in: Villain-Gandossi, L’Europe à la recherche de son identité. Paris, Editions du CTHS, 2002, pp. 145-155

Duchenne, G., *Visions et projets belges pour l’Europe. De la Belle Epoque aux Traités de Rome (1900-1957)*. Bruxelles, PIE/Peter Lang, Euroclio 22, 2001, 302 pp.

- Dumoulin, M.**, ‘Une politique européenne à plusieurs voix (1950-1962)’, in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 269-290
- Dumoulin, M., Duchenne, G., Van Laer, A.**, *La Belgique, les petits états et la construction européenne*. Actes du colloque de clôture de la VIIe Chaire Glaverbel d’études européennes 2001-2002. Bruxelles, PIE/Peter Lang, Euroclio 22, 2003, 302 pp.
- Tordeurs, N.**, *Naissance des mouvements européens en Belgique (1946-1950)*. Bruxelles, PIE/Peter Lang, Euroclio 16, 2000, 219 pp.

6.4. Afrikabeleid Politique africaine

- Ceuppens, B.**, *Onze Congo ? Congolezen over de kolonisatie*. Leuven, Davidsfonds, 2003, 112 pp.
- Ceuppens, B.**, *Congo, made in Flanders ? Een koloniale, Vlaamse visie op ‘blank’ en ‘zwart’ in Belgisch Congo*. Gent, Academia Press, 2002, 856 pp.
- Deceuninck, V.**, *Pionnier de la Coopération Agricole au Congo-Zaïre (1949-1977)*. Paris, L'Harmattan, 1999, 271 pp.
- Dembour, M.-B.**, *Recalling the Belgian Congo. Conversations and Introspection*. New York/Oxford, Berghahn Books, 2000, 235 pp.
- De Witte, L.**, *De moord op Lumumba*. Leuven, Van Halewyck, 1999, 430 pp.
- De Witte, L.**, ‘Voor vorst en vaderland’, in: *Knack*, 18 oktober 2000, pp. 40-44 (Traduit en français: ‘Pour le Roi et la Patrie’, in: *Le Vif*, 20 oktober 2000, pp. 30-34)
- De Witte, L.**, ‘De lange arm van Boudewijn in Centraal-Afrika. Een spectaculair document uit het Koninklijk Archief’, in: *Uitpers*, december 2001 (www.uitpers.be)
- Etambala, Z.A.**, *Congo '55-'65. Van koning Boudewijn tot president Mobutu*. Tielt, Lannoo, 1999, 319 pp.
- Gerard, M., De Vos, L., Gérard-Libois, J., Raxhon, P.**, *Lumumba. De complotten ? De moord*. Leuven, Davidsfonds, 2004, 712 pp.
- Laenens, L., Kerstens, P.**, ‘De conclusies van de Lumumba-commissie: waarom we ze verdedigen en waarom ze uw aandacht verdienen’, in: *Oikos*, 20, winter 2002, pp. 62-69
- Lanotte, O., Roosens, C., Clément, C.**, *La Belgique et l'Afrique centrale . De 1960 à nos jours*. Brussel, Complexe/Grip, 2000, 380 pp. [met bibliografie/avec bibliographie]
- Ruys, M.**, *Waarom Lumumba moest sterven*. Kapellen, Pelckmans, 2000, 136 pp.
- Saquet, J.J.**, *De l'Union minière du Haut-Katanga à la Gécamines : mémoires et documents*. Paris, L'Harmattan, 2000, 241 pp.
- Saur, L.**, *Influences parallèles. L'Internationale démocrate-chrétienne au Rwanda*. Brussel, Luc Pire, 1998, 224 pp.
- Stengers, J.**, ‘La reconnaissance de jure de l’indépendance du Katanga’, in: *Cahiers d’Histoire du Temps Présent (Bijdragen tot de Eigentijdse Geschiedenis)*, mars 2003, 11, pp. 177-191
- Verlinden, P.**, *Weg uit Congo*. Leuven, Davidsfonds, 2002, 232 pp.

6.5. Bilaterale relaties Relations bilatérales

- Bertrams, K.**, ‘Productivité économique et paix sociale au sein du plan Marshall. Les limites de l’influence américaine auprès des industriels et syndicats belges, 1948-1960’, in: *Bijdragen tot de Eigentijdse Geschiedenis (Cahiers d’Histoire du Temps Présent)*, 2001, 9, pp. 191-235
- Dumoulin, M., Goddeeris, I.**, *Vers l’Europe par la Belgique. L’exil polonais et l’intégration européenne*. Louvain-la-Neuve, Academia-Bruxlant, 2004, 320 pp.
- Janssens, G.**, ‘De door Koning Leopold III geplande reis naar de Verenigde Staten. Een episode uit de Koningskwestie’, in: *Museum Dynasticum*, 2001, 2, pp. 90-101
- Vanfraechem, S.**, ‘De waterverdragen. ‘A bridge over troubled water.’’, in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 347-364

6.6. Buitenlandse economische betrekkingen
Relations économiques extérieures

- Lamfalussy, A.**, ‘Stratégie et politique monétaire’, in: *Reflets et perspectives*, XXXIX, 2000, 1, pp. 145-153
- Schelfhout, Ch. E.**, *Albert de Belgique. Périples économiques 1960-1993*. Bruxelles, La Dyle, 2004, 213 pp. (vertaald in het Nederlands als: *Albert van België. Gangmaker van de Belgische export 1960-1993*. Translated in English as: *Albert of Belgium. Economic Peregrinations 1960-1993*).

7. Buitenlands beleid vanaf 1990
Politique étrangère à partir de 1990

7.1. Algemeen
Généralités

- Activiteitenverslag 2001 (Rapport d'activités 2001)*. Brussel, Ministerie van Buitenlandse Zaken, s.d. (2002), 111 pp.
- De wereld is klein: een buitenlands beleid op mensenmaat*. Teksten en Documenten 99/1. Brussel, Ministerie van Buitenlandse Zaken, 1999, 52 pp.
- Coolsaet, R.**, *The transformation of diplomacy at the threshold of the new millennium*. Leicester, University of Leicester, Centre for the Study of Diplomacy, DSP Discussion Papers, nr. 48, 1998, 27 pp.
- Coolsaet, R.**, ‘Le redéfinition de la diplomatie’, in: *Studia Diplomatica*, Vol. LII, 1999, nr. 1-2, pp. 121-141
- Coolsaet, R.**, ‘Nederlandse en Belgische diplomatie in een spiegel’, in: *Internationale Spectator*, 57, 10, oktober 2003, pp. 459-465
- Coolsaet, R., Franck, C., Roosens, C.** (eds.), *Buitenlandse politiek in België anno 2002/Politique étrangère en Belgique anno 2002*. Studia Diplomatica, LIV, 2001 [2003], 5-6
- Franck, C.**, ‘Questions à propos de la ‘diplomatie morale’ belge’, in: *Österreichisches Jahrbuch für Internationale Politik*, jg. 17, 2000, Wenen, pp. 17-22
- Franck, C., Roosens, C.**, ‘Le Roi Baudouin et la politique étrangère’, in: Koninckx, C., Lefèvre, P. (red.), *Le Roi Baudouin: une vie-une époque*. Bruxelles, Racine, 1998, pp. 137-165 [In het Nederlands vertaald als: ‘Koning Boudewijn en de buitenlandse politiek’, in: *Boudewijn. Een koning en zijn tijd*. Tielt, Lannoo, 1998, pp. 136-165.]
- Goossens, P.**, ‘Onze mannen in het buitenland’, in: *Knack*, 21 januari 1998, pp. 28-31
- Goossens, P.**, ‘Dienaars van het algemeen belang’, in: *Knack*, 21 juni 2000
- L.S.**, ‘Louis M. ou les faux habits du libéralisme social’, in: *La Revue Nouvelle*, avril 2003, pp. 61-67
- Michel, L.**, *Les nouveaux enjeux de la politique étrangère belge*. Bruxelles, Larcier, 2003, 128 pp.
- Poppe, G.**, “Het Belgisch buitenlandbeleid, een verhaal van St.-Michiel en Sinte-Goedele”, in: *Uitpers*, april 2002 (www.uitpers.be)
- Rochtus, D., Tönnissen, F.**, ‘Belgien’, in: *Handbuch der Aussenpolitik von Afghanistan bis Zypern*. München, Oldenbourg, J. Bellers, 2001, pp. 31-36
- Rogeau, O.**, ‘Le grand chambardement’, in: *Le Vif*, 22 augustus 1997
- Roux, V.**, ‘La Belgique et la diplomatie ‘éthique’: forces et limites d'une image’, in: *Esprit*, décembre 2001, pp. 198-205
- Roux, V.**, ‘La ‘diplomatie morale’ de la Belgique à l’épreuve’, in: *Critique internationale*, n° 15, avril 2002, pp. 25-32
- Salomonson, T.B., Criekemans, D.**, ‘België, Vlaanderen en multilaterale fora. De samenwerking en het gegenererde imago in de Wereldhandelsorganisatie en de Raad van Europa’, in: *Res Publica*, vol. XLIII, 2001, 1, pp. 147-169
- Van Loqueren, G.**, ‘La politique extérieure belge à l'épreuve de la cohérence. Birmanie’, in: *La Revue Nouvelle*, tome 114, 2001, 7-8, pp. 34-41

- Werts, J.**, ‘België claimt buitenproportionele invloed in het buitenland, in: *Internationale Spectator*, 57, 10, oktober 2003, pp. 477-479
- Wouters, J., Pankin, H.**, *De genocidewet in internationaal perspectief*. Brussel, Larcier (Jura Falconis Libri), 2002, 300 pp.

7.2. Defensie- en veiligheidspolitiek Politique de défense et de sécurité

- Beleidsnota van de Regering over de Belgische deelname aan vredesoperaties*, 28 januari 1998. Parlementaire Documenten, Zitting 1997/1998, Kamer, nr. 1394/Senaat, nr. 859
- Biscop, S.**, ‘Rebellen in de NAVO, voortrekkers in de EU ?’, in: *Internationale Spectator*, 57, 6, juni 2003, pp. 275-281
- Biscop, S.**, ‘Defensie in de Lage Landen: behoefte aan Europa, in: *Internationale Spectator*, 57, 10, oktober 2003, pp. 472-476
- Coosemans, T.**, Les dispositifs de sécurité avant et après le 11 septembre 2001. Bruxelles, CRISP, CH 1762-63, 2002, 86 pp.
- De Nève, A., Dumoulin, A., Mathieu, R.**, *Les partis et la politique de défense*. CRISP, CH 1798, 38 pp.
- Dubuisson, F.**, ‘La participation de l’armée belge à l’opération Force Alliée de l’OTAN au Kosovo: questions au regard de l’article 167 de la Constitution’, in: *Administration Publique. Revue de droit public et des sciences administratives*, 2001 [??]
- Dumoulin, A.**, *La Belgique et la politique européenne de sécurité et de défense (PESD)*, Bruxelles, CRISP, CH 1700, 2000, 51 pp.
- Dumoulin, A.**, ‘La restructuration des forces armées belges: de la fin de la guerre froide au Plan Stratégique 2015’, in: *Studia Diplomatica*, Vol. LIV, 2001, 3, pp. 21-57
- Dumoulin, A.**, *La Belgique et le Groupe des Quatre en matière de défense*. CRISP, CH 1862-1863, 2004, 72 pp.
- Dumoulin, A., Manigart, P., Struys, W.**, *La Belgique et la politique européenne de sécurité*. Bruxelles, Bruylant, 2003, 676 pp.
- Franck, C., Hermans, D.**, *L’UEO et la présidence belge du second semestre 1996*, Bruxelles, CRISP, CH 1560-1561, 1997, 60 pp.
- Mampaey, L.**, *L’industrie belge de défense. Adaptation, consolidation et mythe de la reconversion*. Bruxelles, GRIP, Rapports, 1998:1, 102 pp.
- Manigart, Ph.**, *L’opinion publique belge et la politique de défense*. Bruxelles, CRISP, CH 1595, 1998, 42 pp.
- Van Cant, I.**, *Aan de waanzin voorbij*. Erpe, De Krijger, 1997, 288 pp.
- De Vos, L.**, ‘Toetsingscriteria voor de hervorming van de Belgische krijgsmacht’, in: *Internationale Spectator*, 56, 3, maart 2002, pp. 150-155

7.3. Europese integratie Construction européenne

- Annales d’Etudes européennes de l’UCL 2001. La Belgique et l’Europe*. Bruxelles, Bruylant, 2001, 398 pp.
- ‘De resultaten van het Belgische voorzitterschap’, in: *Europa. Goed om te weten*. Brussel, Ministerie van Buitenlandse Zaken, 2001, pp. 127-134
- Wat betekent de uitbreiding van de Europese Unie voor mijn onderneming ?* Antwerpen, Uitgeversbedrijf Tijd, 2003, 212 pp.
- Abraham, F.**, *De nieuwe EU: de doodstreek voor de Vlaamse economie ?* Leuven, Acco, 2002, 118 pp.
- Baillieul, E., Vos, H.**, ‘Het Belgische EU-Voorzitterschap en de toekomst van Europa’, in: *Internationale Spectator*, 56, 3, maart 2002, pp. 128-132

- Beke, Ph.**, ‘De vijfde uitbreiding van de Europese Unie. Het complexe toetredingsparcours van tien nieuwe landen’, in: *Samenleving en Politiek*, jg. 10, 2000, 5, pp. 31-42
- Beyers, J.**, ‘De verhouding tussen politiek en bestuur in het Belgisch Europees beleid’, in: *Res Publica*, vol. XXXIX, 1997, 3, pp. 399– 422
- Beyers, J.**, ‘De Europese Unie moet ‘België-in-het-groot’ worden’, in: *Internationale Spectator*, 53, 3, maart 1999, pp. 144-150
- Beyers, J.**, ‘Permissieve consensus, maatschappelijk debat en het draagvlak van de Europese Unie’, in: *Res Publica*, vol. XL, 1998, 2, pp. 247-272
- Beyers, J.**, ‘De Belgische deelname aan de totstandkoming van Europees beleid. Enkele beleidsrelevante politicologisch inzichten’, in: *Jaarboek 2000 Vlaamse Vereniging voor Bestuurswetenschappen en Bestuurskunde*, 2001, pp. 64-80
- Beyers, J., Kerremans, B.**, ‘Diverging images of consensus. Belgium and its view on European Integration’, in: Goldmann, K., Gilland, K. (eds.), *Nationality versus Europeanisation: The National View of the Nation in Four EU Countries*. Stockholm, Stockholm University Press, 20001, pp. 127-165
- Beyers, J., Kerremans, B.**, ‘Multi-level governance en de toegang tot de Europese beleidssettings. Een onderzoek naar de manier waarop de ‘multi-level’ de ‘governance’ beïnvloedt’, in: *Res Publica*, vol. XLIII, 2001, 1, pp. 103-126
- Bossaert, D., Vanhoonacker, S.**, ‘Relaunch of the Benelux ?’, in: Pijpers, A., *On cores and coalitions in the European Union*. Den Haag, Clingendael, 2000, pp. 169-183
- Bursens, P.**, ‘Europa: afbouwen of verder opbouwen ? Europa na Renault Vilvoorde’, in: *Samenleving en Politiek*, jg. 4, 1997, 4, pp. 17-23
- Bursens, P.**, ‘Het Belgisch middenveld en de Europese beleidsvorming: institutionele factoren binnen een meerlagig systeem’, in: *Res Publica*, vol. XL, 1998, 2, pp. 231-246
- Bursens, P.**, ‘De Belgische publieke opinie en de Europese Unie. Volgt de bevolking haar eurofiele leiders ?’ in: *Samenleving en Politiek*, jg. 6, 1999, 4, pp. 3-11
- Bursens, P.**, ‘België en de Europese Unie. Standpunten en gedrag van politieke elites en publieke opinie naar aanleiding van de Europese verkiezingen’, in: *Internationale Spectator*, 53, 6, juni 1999, pp. 339-344
- Bursens, P.**, *Hoe meerlagig zijn de Intergouvernementele Conferenties van de Europese Unie ? Vlaanderen, België en de IGC van 2000*. Antwerpen, UIA, Departement Politieke en Sociale Wetenschappen, PSW-Paper, 2001:7, 27 pp.
- Bursens, P.**, ‘Belgium’s adaptation to the EU. Does federalism constrain Europeanisation ?’, in: *Res Publica*, vol. XLIV, 2002, 4, pp. 575-597
- Bursens, P.**, ‘Het Belgische optreden tijdens de Europese Conventie’, in: *Internationale Spectator*, 57, 9, september 2003, pp. 415-419
- Bursens, P., Helsen, S.**, ‘De Belgische integratieparadox’, in: *Internationale Spectator*, 54, 10, oktober 2000, pp. 499-503
- Bursens, P., Helsen, S.**, ‘Implementatie van Europese wetgeving in nationale systemen. De Belgische casus bekeken door een multi-level governance bril’, in: *Res Publica*, vol. XLIII, 2001, 1, pp. 59-78
- Bursens, P., Helsen, S.**, ‘De omzetting van Europese regelgeving in België. Een terreinverkenning van de problematiek en een besprekking van het Belgische falen’, in: *Jaarboek 2000 Vlaamse Vereniging voor Bestuurswetenschappen en Bestuurskunde*, 2001, pp. 82-96
- Bursens, P., Helsen, S.**, ‘De omzetting van Europese richtlijnen in de Belgische rechtsorde: potentiële knelpunten tijdens de omzettingsprocedure’, in: *Tijdschrift voor Wetgeving*, 2001, 4, pp. 127-135.
- Bursens, P., Helsen, S.**, ‘Het einde van de Belgische EU-paradox nabij ?’, in: *Streven*, 68, 2001,10, pp. 933-936.
- Bursens, P., Helsen, S.**, ‘Multi-level governance in de praktijk. Strategieën ter optimalisering van de Belgische EU-coördinatie’, in: *Studia Diplomatica*, vol. LVI, 2003, 3, pp. 3-34
- Bursens, P., Kerremans, B., Beyers, J.**, ‘Belgium, the Netherlands and Luxembourg: Diversity among the Benelux Countries’, in: Zeff, E.E. and Pirro, E.B. (ed.), *The European Union and the Member States: Co-operation, Coordination and Compromise*. Boulder, Lynne Rienner, 2001, pp. 59-88

- Coolsaet, R.**, ‘Continuïteit en discontinuïteit in het Belgisch Europabeleid’, in: *Res Publica*, vol. XL, 1998, 2, pp. 179-191
- Coolsaet, R., Soetendorp, B.**, ‘Belgium and the Netherlands’, in: Manners, I., Whitman, R., *The foreign policies of European Union member states*. Manchester, Manchester University Press, 2001, pp. 128-143
- Coolsaet, R., Voet, A.-S.**, ‘Belgium’, in: Hocking, B., Spence, D., *Foreign ministries in the European Union. Integrating diplomats*. Hounds Mills, Palgrave Macmillan, 2002, pp. 60-74
- Dehoussé, F.**, *Les enjeux de la Conférence intergouvernementale de 1996*. Bruxelles, CRISP, CH 1499, 1995, 40 pp.
- Dehoussé, F.**, *Les résultats de la Conférence intergouvernementale*. Bruxelles, CRISP, CH 1565-1566, 1997, 53 pp.
- Dewachter, W.**, ‘De Europese eenmaking in de Vlaamse publieke opinie: onbekendheid, onverschilligheid, gelatenheid of machteloosheid ?’, in: *Res Publica*, vol. XLV, 2003, 2-3, pp. 481-505
- Dierickx, G.**, ‘De Euro-Belgische ambtenaren. Een paradoxale prestatie’, in: *Res Publica*, vol. XL, 1998, 2, pp. 219-229
- De Schoutheete, Ph.**, *Une Europe pour tous*. Paris, Odile Jacob, 1997, 178 pp. (In het Nederlands vertaald als: *Bezielt Europa*. Tielt, Lannoo, 1998, 192 pp.)
- Devuyst, Y.**, ‘The Community-Method after Amsterdam’, in: *Journal of Common Market Studies*, 37, 1, maart 1999, pp. 615-531
- Franck, C.**, ‘Belgium: the importance of foreign policy to European political union’, in: Hill, C. (ed.), *The actors in Europe's foreign policy*. London, Routledge, 1996, pp. 151-165
- Franck, C.**, ‘La politique européenne de la Belgique. Les années 1970-1996: entre orthodoxie et pragmatisme’, in: *Res Publica*, vol. XL, 1998, 2, pp. 197-212
- Franck, C.**, ‘Interactions entre intégration européenne et structures politiques belges’, in: Lejeune, Y. (red.), *La participation de la Belgique à l'élaboration et à la mise en oeuvre du droit européen*. Bruxelles, Bruylant, 1999, pp. 475-494
- Franck, C.**, ‘La Belgique’, in: Hrbek, R., (red.), *Die Reform der Europäischen Union. Positionen und Perspektiven anlässlich der Regierungskonferenz*. Baden-Baden, Nomos, 1997, pp. 37-50
- Franck, C., Leclercq H., Vandevivere, C.**, ‘Belgium: Europeanisation and Belgian federalism’, in: Wessels, W., Maurer, A., Mittag, J.H., *Fifteen into one ? The European Union and its member states*. Manchester, Manchester University Press, 2003, pp. 69-91
- Janssens, G.**, *In de schaduw van Schuman. België in de greep van Europa*. Tielt, Lannoo, 2001, 225 pp.
- Kerremans, B.**, ‘Intergovernmentalism and Co-ordination of Belgium's EU Policies’, in: Kassim, H., Peters, B.G., Wright, V. (eds.), *The National Co-ordination of EU Policy*. Oxford, Oxford University Press, 2000, pp. 182-200
- Kerremans, B.**, ‘Multi-Level Governance and Federal EU Member States. The Case of Belgian Subnational Involvement in the EU Council and in the last IGC’, in: *Jahrbüches des Föderalismus*, 1999, Tübingen, Europäisches Zentrum für Föderalismus Forschung, Universität Tübingen, 2000, pp. 479-509
- Kerremans, B.**, ‘Determining a European Policy in a Multi-Level Setting: The Case of Specialized Co-ordination in Belgium’, in: *Regional and Federal Studies*, 2000, 10(1), pp. 36-61
- Kerremans, B., Beyers, J.**, ‘Belgium: the dilemma between cohesion and autonomy’, in: Hanf, K., Soetendorp, B., *Adapting to European integration. Small states and the European Union*. Harlow, Addison Wesley Longman, 1998, pp. 14-35
- Kerremans, B., Beyers, J.**, ‘The Belgian Permanent Representation to the European Union: Mailbox, Messenger, or Representative ?’, in: Kassim, H., Menon, A., Peters, B.G., Wright, V. (eds.), *The National Co-ordination of EU Policy*. Oxford, Oxford University Press, 2001, pp. 191-210
- Kerremans, B., Drieskens, E.**, ‘The Belgian Presidency of 2001. Cautious Leadership as Trademark’, in: O. Elgström (red.), *European Union Council Presidencies. A Comparative Analysis*. London/New York, Routledge, 2003, pp. 155-172
- Louette, J.S.**, *Les états du Benelux et la France face aux accords de Schengen*. Bruxelles, CRISP, CH 1586-1587, 1998, 59 pp.

- Merckx, H.**, 'De implementatie van de Europese regelgeving in België', in: *Res Publica*, vol. XL, 1998, 2, pp. 213-218
- Plasschaert, S. (red.)**, *Les conséquences micro-économiques de l'élargissement de l'Union européenne/De micro-economische gevolgen van de uitbreiding van de Europese Unie*. Studia Diplomatica, Vol. LVI, 2003 [2004], n° 5, 178 pp.
- Rochtus, D.**, *Die belgische 'Nationalitätenfrage' als Herausforderung für Europa*. Bonn, Zentrum für Europäische Integrationsforschung, Discussion Paper C27, 1998, 48 pp.
- Thijs, S.**, *Het Belgisch Europabeleid in de kering?* Gent, Demokritos, 2000:1, 28 pp.
- Van Assche, M., Deschouwer, K.**, 'Een verkennend onderzoek naar de plaats van de Europese Unie in de organisatie van de Belgische politieke partijen', in: *Res Publica*, vol. XLV, 2003, 1, pp. 121-143
- Van Daele, F.**, 'België in de Europese Unie: mensen en middelen', in: *Res Publica*, vol. XL, 1998, 2, pp. 193-195
- Verhofstadt, G.**, *Europa en de nieuwe wereldorde*. Schumanlezing 2002. Maastricht, 2002
- Vos, H.**, 'Vlaanderen in het Europees besluitvormingsproces (case-study milieubeleid)', in: *Res Publica*, vol. XLIII, 2001, 1, pp. 127-146
- Vos, H.**, 'België en het Europees voorzitterschap', in: *Samenleving en Politiek*, jg. 8, mei 2001, 5, pp. 9-16
- Vos, H., Baillieul, E.**, *Het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie: de afrekening en een blik vooruit*. Gent, Demokritos, 2002:2, 45 pp.
- Vos, H., Baillieul, E.**, *The Belgian Presidency and the post-Nice process after Laeken*. Bonn, ZEI Discussion Paper, C 102, 2002
- Vuillermoz, R.**, *La Belgique, l'Espagne et l'Italie face à l'intégration communautaire*. Bruxelles, Bruylant, 2003, 798 pp.
- Werts, J.**, 'Belgisch EU-Voorzitterschap tussen idealisme en surrealisme', in: *Internationale Spectator*, 56, 3, maart 2002, pp. 133-138

7.4. Afrikabeleid Politique africaine

Verslag van het parlementair onderzoek met het oog op het vaststellen van de precieze omstandigheden waarin Patrice Lumumba werd vermoord en van de eventuele betrokkenheid daarbij van Belgische politici/Rapport de l'Enquête parlementaire visant à déterminer les circonstances exactes de l'assassinat de Patrice Lumumba et l'implication éventuelle des responsables politiques belges dans celui-ci. Kamer van Volksvertegenwoordigers, 16 november 2001, Doc. 50 0312/006 en 007, 988 pp.

Verslag van de parlementaire commissie van onderzoek betreffende de gebeurtenissen in Rwanda. Senaat, 6 december 1997, 736 pp. (+ bijlagen)

Verslag van de zending van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, onder leiding van mevrouw Annemie Neyts, naar de Democratische Republiek Congo/Rapport de la Mission de la Chambre des Représentants, conduite par Mme Annemie Neyts, en République Démocratique du Congo. Parlementaire Mededelingen/Informations Parlementaires, nr. 31, 13 februari 2004

Bustin, E., 'Remembrance of sins past: unravelling the murder of Patrice Lumumba', in: *Review of African Political Economy*, 2002, 93/94, pp. 537-560

Carème, J., 'Les avatars de la nouvelle politique africaine de Louis Michel', in: *La Revue Nouvelle*, III, 1, januari 2000

Coolsaet, R., 'Wat België nog te zoeken heeft in Afrika', in: *Samenleving en Politiek*, jg. 7, november 2000, 7, pp. 4-14

De Moor, F., Jacquemin, J.-P., *Notre Congo-Onze Kongo: la propagande coloniale belge. Fragments pour une étude critique*. Bruxelles, Coopération par l'éducation et la culture, 2000, 85 pp.

Doom, R., 'Op naar de Congo!', in: *Samenleving en Politiek*, jg. 5, 1998, 7, pp. 28-33

Doom, R., 'België en Midden-Afrika: hink-stap-sprongen tussen bananenschillen', in: *Internationale Spectator*, 54, 7/8, juli/augustus 2000, pp. 347-355

- Dubois, Ch.**, ‘Het ‘nieuwe Afrikabeleid’ van België: de grote illusie ? Analyse van de voornemens en daden van de regering-Verhofstadt van juli 1999 tot oktober 2000’, in: *Nieuw Tijdschrift voor Politiek*, 2000, 6, pp. 21-58
- Kagné, B., Martiniello, M.**, *L’immigration subsaharienne en Belgique*. Bruxelles, CRISP, CH 1721, 2001, 50 pp.
- Kennes, E.**, ‘Het spook van Lumumba waart rond in België’, in: *Internationale Spectator*, 54, 7/8, juli/augustus 2000, pp. 356-358
- Lanotte, O., Roosens, C., Clément, C.**, *La Belgique et l’Afrique centrale. De 1960 à nos jours*. Bruxelles, Complexe/Grip, 2000, 380 pp. [met bibliografie/avec bibliographie]
- Marysse, S., Reyntjens, F.**, *L’Afrique des Grands Lacs. Annuaire 2000-20002*. Paris, L’Harmattan, 2001, 438 pp.
- Masangana Diamaka, R.**, *Regards belges sur le Congo*. Bruxelles, Editions Editoo.com/Centre africain d’Analyse et de Politique, 2004
- Reyntjens, F.**, ‘Het Belgische Afrika-beleid’, in: *Voordrachtencyclus 2^e semester 2002. Proceedings*. Brussel, Defensiestudiecentrum, s.d., pp. 61-71
- Rochtus, D.**, ‘Der Gang nach Kigali’ van Belgisch buitenlandminister Louis Michel’, in: *Internationale Spectator*, 54, 6, juni 2000, pp. 323-326
- Rubbens, A., Van Der Maele, D.**, ‘De gezamenlijke toekomst van Afrika en Europa’, in: *Samenleving en Politiek*, jg. 8, mei 2001, 5, pp. 17-23
- Smis, S., Oyatambwe, W.**, ‘Complex political emergencies, the international community and the Congo Conflict’, in: *Review of African Political Economy*, 2002, 93/94, pp. 411-430
- Van Doorslaer, R.**, ‘De moord op Patrice Lumumba en de parlementaire onderzoekscommissie’, *Bijdragen tot de Eigentijdse Geschiedenis (Cahiers d’Histoire du Temps Présent)*, maart 2003, 11, pp. 193-201
- Willame, J.-Cl.**, *Les Belges au Rwanda. Le parcours de la honte. Commission Rwanda: quelles enseignements ?* Bruxelles, Complexe/Grip, 1997, 215 pp.
- Willame, J.-Cl.**, ‘The ‘friends of the Congo’ and the Kabila system’, in: *Issue*, 1998, 26, 1, pp. 27-30
- Willame, J.-Cl.**, ‘Kabila et les ‘Amis du Congo’’, in: *La Revue Nouvelle*, maart 1998, pp. 45-57
- Willame, J.-Cl.**, ‘Commission Lumumba: pièges et parasites’, in: *La Revue Nouvelle*, november 2001, pp. 30-35

7.5. Bilaterale relaties Relations bilatérales

- Relations between the Islamic Republic of Iran, the European Union and Belgium*. Studia Diplomatica, Vol. LV, 2002 [2004], n° 2, 176 pp.
- Brouwers, J.-W.**, ‘Nederlands-Belgische samenwerking in Benelux en Europa’, in: *Internationale Spectator*, 57, 10, oktober 2003, pp. 466-471
- De Meyere, P., Ronin, V. (red.)**, *Oost-Europa en België. Samenwerken in verscheidenheid*. Leuven, Garant, 2002, 210 pp.
- Khader, B., Roosens, C.**, *Belges et Arabes. Voisins distants, partenaires nécessaires*. Louvain-la-Neuve, Presses Universitaires de Louvain, 2004, 262 pp.
- Rochtus, D.**, ‘Flämisch-holländische Hochzeit?’, in: *Die Politische Meinung*, 336, november 1997, pp. 39-44
- Stouthuysen, P.**, ‘Sterven voor Sarajevo ? De Joegoslavische kwestie in de Belgische politiek, 1991-1995’, in: *Res Publica*, vol. XLVI, 2004, 4, pp. 555-582

7.6. Buitenlandse economische betrekkingen Relations économiques extérieures

- Coolsaet, R.**, ‘*Trade is War.*’ *Belgium’s economic diplomacy in the age of globalisation*. Leicester, University of Leicester, Centre for the Study of Diplomacy, DSP Discussion Papers, 62, 2000, 20 pp.

- Coolsaet, R.**, 'Belgische handelsprospectie in de wereld. Limieten van de staat in de internationale economie', in: *Internationale Spectator*, 54, 10, oktober 2000, pp. 494-498
- Gaublomme, G.**, *An Analysis of China's Outward Foreign Direct Investments and the Role of Honk Kong as a Springboard*. Consulate General of Belgium in Hong Kong, October 2005 [cd-rom]
- Kurgan-Van Hentenryk, G.**, 'Propriété et contrôle des entreprises', in: *Reflets et perspectives*, XXXIX, 2000, 1, pp. 121-131
- Vincent, A., Wunderle, M.**, *La dépendance externe des entreprises en Wallonie*. Bruxelles, CRISP, CH 1679, 2000, 50 pp.
- Witlox, F.** (red.), *De IJzeren Rijn en de Betuweroute: het debat op de juiste sporen?* Leuven/Apeldoorn, Garant, 2000, 168 pp.

7.7. Buitenlands beleid en deelstaten
Politique étrangère et entités fédérées

- Criekemans, D.**, 'Naar een beter inzicht in de Noordse beleidsdimensies: welk samenwerkingspotentieel met Vlaanderen?', in: *De Europese gemeente: tijdschrift voor Europese en internationale samenwerking*, 20, 2000, pp. 17-21
- Criekemans, D.**, *De ruimere Noordse regio en het Vlaams buitenlands beleid: een prescriptive geopolitieke analyse*. Antwerpen, UIA, Departement Politieke en Sociale Wetenschappen, PSW-papers, 2000:10, 30 pp.
- Criekemans, D., Salomonson, T.B.**, 'La Belgique, la Flandre et les forums multilatéraux', in: *Bulletin d'histoire politique*, Speciaal nummer ('Les nouvelles relations internationales et le Québec en comparaison'), Vol. 10, 1, hiver 2001, pp. 125-144
- Criekemans, D., Salomonson, T.B.**, 'Presentatie en buitenlands beleid op Belgisch (federaal) en Vlaams (regionaal) beleidsniveau', in: *Internationale Spectator*, 54, 10, oktober 2000, pp. 504-507
- De Groof, J., Hagen, T., Schramme, A.**, *Gedrag na Verdrag. Balans en toekomst van de samenwerking Nederland-Vlaanderen*. Leuven Davidsfonds, 2004, 301 pp.
- Hendrickx, J.**, *Vlaanderen en zijn buitenland. Praktijken en kansen*. Leuven, Davidsfonds, 2004, 111 pp.
- Hendrickx, J.**, 'De toekomst van het Beneluxverdrag', in: *Internationale Spectator*, 58, 10, oktober 2004, pp. 506-509
- Lagasse, C.-F.**, *Le système des relations internationales dans la Belgique fédérale*. Bruxelles, CRISP, CH 1549-1550, 1997, 63 pp.
- Lemaire, J., Miroir, A.** (red.), *La Belgique et ses nations dans la nouvelle Europe*. Brussel, Editions de l'ULB, 1997, 228 pp.
- Salomonson, T.B., Criekemans, D.**, 'België, Vlaanderen en multilaterale fora: de samenwerking en het gegenererde imago in de Wereldhandelorganisatie en de Raad van Europa', in: *Res Publica*, vol. XLIII, 2001, 1, pp. 147-169.
- Schramme, A.**, *Vlaanderen en zijn grote buitenland. De opbouw van het internationaal cultureel beleid van Vlaanderen 1965-1988*. Tielt, Lannoo, 1999, 438 pp.
- Schramme, A.**, 'Internationaal cultureel beleid en Vlaamse natievorming', in: *Internationale Spectator*, 54, 10, oktober 2000, pp. 508-513
- Vanden Berghe, Y., Bauwens, D., Criekemans, D., In 't Ven, E.** (e.a.), *Vlaams buitenlands beleid: het politiek en strategisch belang van de samenwerking met de Noordse landen*. Antwerpen, UIA, Onderzoeksgroep Internationale Politiek, 1999, 2 vol., 555 pp.
- Vanden Berghe, Y., Bauwens, D., Criekemans, D.**, *Flemish foreign policy: the political and strategic importance of the cooperation between Flanders and the Nordic countries: conclusions and policy-recommendations*. Antwerp, UIA, Research Group International Politics, 2000, 36 pp.
- Vanden Berghe, Y., Salomonson, T.B., Criekemans, D.**, *Mogelijkheden en groeikansen voor Vlaanderen in intergouvernementele multilaterale organisaties. Programma Beleidsgericht Onderzoek Vlaanderen*. Wilrijk, UIA, Onderzoeksgroep Internationale Politiek, PBO 98/7/17, 2001, 430 pp. (Samengevat als: *The possibilities for Flanders in intergovernmental multilateral organisations: conclusions and policy-recommendations*. Antwerp, UIA, Research Group International Politics, 2002, 36 pp.)

Vanden Berghe, Y., Crieckemans, D., Van Alstein, M. (red.), *Verslag der werkzaamheden: colloquium 'Het Vlaams Buitenlands Beleid en de Belgische Federatie (1993-2003): Beleidskader, Praktijk en Toekomst'*. Wilrijk, Centrum voor de Studie van de Vlaamse Buitenlandse Betrekkingen, 2004, 101 pp.

Vos, H., 'Het buitenlands beleid van de regio's: het gaat om culturele uitstraling. Vlaanderen als voorbeeld', in: *Internationale Spectator*, 53, 2, februari 1999, pp. 86-91

7.8. Ontwikkelingssamenwerking
Coopération au développement

Breuning, M., 'Words and Deeds: Foreign Assistance Rhetoric and Policy Behavior in the Netherlands, Belgium, and the United Kingdom', in: *International Studies Quarterly*, 1995, 39, 2, pp. 235-254

Breuning, M., 'Ethnopolitical Parties and Development Cooperation: the Case of Belgium', in: *Comparative Political Studies*, 1997, 32, 6, pp. 725-752

Develtere, P., 'Ontwikkelingssamenwerking in veelvoud', in: *De gids op maatschappelijk gebied*, 93, 9, november 2002, pp. 34-39

Dumon, G., 'Internationale samenwerking: bilan van vier jaar paars-groen', in: *De gids op maatschappelijk gebied*, 94, 5, mei 2003, pp. 43-47

Rutten, M., 'Een voetnoot in de Belgische geschiedenis. De hervorming van de Belgische ontwikkelingssamenwerking', in: *Samenleving en Politiek*, jg. 6, 1999, 10, pp. 14-19

Stangherin, G., Les organisations non gouvernementales de coopération au développement. Bruxelles, CRISP, CH 1714-1715, 2001, 69 pp.